

«Παναγία, η Αγία εκείνη Περιστέρα»

[Πολιτισμός / Βυζαντινή Μουσική](#)

[Μιχάλης Κουτσός, Φιλολόγος - Συγγραφέας](#)

Ὡδὴ θ', Ὁ Εἰρμὸς

Ἄπας γηγενής, σκιρτάτω τῷ πνεύματι, λαμπαδουχούμενος,
πανηγυριζέτω δέ, ἀύλων Νόων, φύσις γεραίρουσα,
τὴν ἱερὰν πανήγυριν, τῆς Θεομήτορος, καὶ βοάτω·
Χαίροις παμμακάριστε, Θεοτόκε Ἄγνη, ἀειπάρθενε.
Ἴνα σοι πιστοί, τὸ Χαῖρε κραυγάζωμεν, οἱ διὰ σοῦ τῆς χαρᾶς,
μέτοχοι γενόμενοι, τῆς αἰδίου, ῥῦσαι ἡμᾶς πειρασμοῦ,
βαρβαρικῆς ἀλώσεως, καὶ πάσης ἄλλης πληγῆς,
διὰ πλῆθος, Κόρη παραπτώσεων, ἐπιούσης βροτοῖς ἀμαρτάνουσιν.

Απλή Σύνταξη

*Οί μέτοχοι γενόμενοι διὰ σοῦ τῆς αἰδίου χαρᾶς, πιστοί,
ίνα κραυγάζωμεν σοι τὸ Χαῖρε, ῥῦσαι ἡμᾶς πειρασμοῦ,
βαρβαρικῆς ἀλώσεως καὶ πάσης ἄλλης πληγῆς,
Κόρη, ἐπιούσης βροτοῖς ἀμαρτάνουσιν διὰ πλῆθος παραπτώσεων*

Μετάφραση

Εμείς, οι πιστοί, που γίναμε μέτοχοι της αιώνιας χαράς,
για να σου κραυγάζουμε το «Χαίρε», γλίτωσέ μας, Κόρη μου,
από κάθε πειρασμό, από κάθε βαρβαρική άλωση και από κάθε πληγή,
που επέρχεται στους θνητούς που αμαρτάνουν,
λόγω των πολλών παραπτωμάτων τους.

Σχόλια

Τρία είναι τα αιτήματα που υποβάλλει ο υμνογράφος για λογαριασμό μας στην Κόρη την Παρθένο. Να μας γλιτώσει «από κάθε πειρασμό, από κάθε βαρβαρική άλωση και από κάθε πληγή», αμαρτίες που οφείλονται στα πολλά μας παραπτώματα. Αλλά για να διατηρήσουμε την αιώνια χαρά που μας έφερε ο Κύριος, πρέπει να απαλλαγούμε με την βοήθεια της Παναγίας από αυτές τις αμαρτίες.

Ἦφθης φωτισμός ἡμῶν καὶ βεβαίωσις· ὅθεν βοῶμέν σοι·

Χαῖρε ἄστρον ἄδυτον, εἰσάγον κόσμῳ τὸν μέγαν Ἥλιον,

χαῖρε Ἐδέμ ἀνοίξασα τὴν κεκλεισμένην, Ἀγνή,

χαῖρε στυλε πύρινε εἰσάγουσα εἰς τὴν ἄνω ζωὴν τὸ ἀνθρώπινον.

Σχόλια

Τι εἶναι για εμάς ἡ Παναγία; *φωτισμός*, γιατί μας ἔφερε το Φως το Αληθινό, *βεβαίωσις*, γιατί με τη φώτιση του Αγίου Πνεύματος «*εβεβαίου του λόγου το ασφαλές*», *ἄστρον ἄδυτον*, που ἔφερε στον κόσμο τον Μέγα Ἥλιο, τον Ἥλιο της Δικαιοσύνης. Αυτή ἡ αγνή Παρθένος μας ἀνοίξε τον Παράδεισο με τη Γέννηση του Σωτήρος και ἀποτελεῖ τον πύρινο στυλο, που μας φωτίζει, ὅπως ο Θεός ὡδηγούσε του Εβραίου μέσα σε ἕνα στυλο νεφέλης, για τους επισκιάζει και να υποφέρουν τον καύσωνα της ἡμέρας, και με ἕνα στυλο πυρός, για να τους φωτίζει τὴν νύχτα και να μπορούν να περπατοῦν (Εξοδ. 13, 21-22). Ο δεύτερος αὐτός στυλος, ἡ Παρθένος, ὡδηγεῖ τον νέο Ἰσραὴλ «*εἰς τὴν ἄνω ζωὴν*», στο φωτεινό ενδιαίτημα της *θείας Βασιλείας*».

Στῶμεν εὐλαβῶς ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἐκβοήσωμεν·

Χαῖρε κόσμου Δέσποινα, χαῖρε Μαρία, Κυρία πάντων ἡμῶν,

χαῖρε ἡ μόνη ἄμωμος ἐν γυναιξὶ καὶ καλή,

χαῖρε σκεῦος, μύρον τὸ ἀκένωτον ἐπὶ σὲ κενωθὲν εἰσδεξάμενον.

Σχόλια

Ἀν τὸ «στῶμεν καλῶς» τὸ εἶπε ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαήλ, γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὰ ἄλλα τάγματα ἀπὸ τὴν πτώση τοῦ Ἐωσφόρου, τὸ «στῶμεν ευλαβῶς» τὸ λέει ὁ υμνωδὸς γιὰ τοὺς πιστοὺς ποὺ εἰσέρχονται στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ υμνολογήσουν καὶ νὰ τὴν χαιρετίσουν τὴν Θεοτόκο Μαρία, ποὺ εἶναι ἡ Δέσποινα τοῦ Κόσμου, ἀφοῦ εἶναι ἡ μητέρα τοῦ Θεοῦ Δεσπότη, ἡ πρώτη Κυρία ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἡ μόνη ἀναμάρτητη καὶ ἡ μόνη τόσο ωραία ἀνάμεσα στὶς γυναῖκες, τὸ σκεῦος τὸ πολυτιμὸ, ποὺ δέχτηκε τὸ μύρο τὸ ἀκένωτο. Ἡ Παναγία εἶναι ὅ,τι πολυτιμότερο ἔχουμε σὲ αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ συνεπῶς οἱ ὁποιαδήποτε ὕμνοι τῆς ἀξίζουν.

Δόξα...

Ἡ περιστερὰ, ἡ τὸν ἐλεήμονα ἀποκυήσασα,

χαῖρε ἀειπάρθενε Ὁσίων πάντων, χαῖρε τὸ καύχημα,

τῶν Ἀθλητῶν στεφάνωμα χαῖρε ἀπάντων τε τῶν Δικαίων,

θεῖον ἐγκαλλώπισμα καὶ ἡμῶν τῶν πιστῶν τὸ διάσωμα.

Σχόλια

Ἡ Παναγία παρομοιάζεται με περιστερὰ, διότι ἡ περιστερὰ θεωρεῖται τὸ σύμβολο τῆς ἀγνότητος . Περιστερὰ ἦταν τὸ πουλί ποὺ ὕστερα ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸ τοῦ Νῶε ἔφερε ἕνα κλάδο ἐλιάς, (Γεν.8,8-22) γιὰ νὰ δείξῃ ὅτι ὅλα ἔξω ἀπὸ τὴν κιβωτὸν ἐπικρατοῦσε ἡρεμία καὶ εἰρήνη. Καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στὴ βάπτισι τοῦ Χριστοῦ ἐμφανίστηκε «ἐν εἶδει περιστερᾶς». Ἡ Παναγία λοιπὸν εἶναι ἡ Ἁγία ἐκείνη Περιστερὰ, ποὺ ἔφερε στὸν κόσμον τὸν ἐλεήμονα Θεὸν καὶ ἔτσι ἐγένετο σύμβολο εἰρήνης καὶ καταλλαγῆς τῶν ἀνθρώπων με τὸν Θεόν. (Ρωμ.5,11).

Καὶ νῦν...

Φεῖσαι ὁ Θεός τῆς κληρονομίας σου,

τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν πάσας παραβλέπων νῦν,

εἰς τοῦτο ἔχων ἐκδυσωποῦσάν σε

τὴν ἐπὶ γῆς ἀσπόρως σε κυφορήσασαν,

διὰ μέγα ἔλεος θελήσαντα μορφωθῆναι ,Χριστέ, τὸ ἀλλότριον.

Σχόλια

Το ακροτελεύτιο αυτό τροπάρι είναι φυσικό να ασχολείται με τη σωτηρία του ανθρώπου, η οποία είναι αποτέλεσμα του μεγάλου ελέους του Θεού, γι αυτό και ο υμνωδός αισθάνεται την ανάγκη να παρακαλέσει τον Θεό να σώσει κληρονομία του, που είμαστε εμείς, αφού ο Χριστός μας έκανε κληρονόμους της βασιλείας του Θεού, αφού παραβλέψει όλες τις αμαρτίες μας. Σε αυτό επικαλείται αυτόν που η Παναγία τον κυφόρησε ασπόρως εδώ στη γη, τον Χριστό, ο οποίος «μορφὴν δούλου λαβών» μεταμορφώθηκε σε ένα εντελώς αλλότριο στοιχείο από την θεϊκή του ουσία, την ανθρώπινη, για να σώσει τον άνθρωπο.

%sdfghjiiuytreddfghj%

<https://bit.ly/3Kk1INe>